

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 18 kwietnia 2008 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania
w szkołach publicznych**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1:

a) w pkt 3 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) zasadniczej szkoły zawodowej, w tym zasadniczej szkoły zawodowej specjalnej, stanowiący załącznik nr 13 do rozporządzenia,”

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ponadpodstawowych dla dorosłych:

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 137, poz. 1155, z 2003 r. Nr 39, poz. 337 i Nr 116, poz. 1093, z 2004 r. Nr 43, poz. 393 oraz z 2005 r. Nr 30, poz. 252.

- a) liceum ogólnokształcącego dla dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, stanowiący załącznik nr 18 do rozporządzenia,
- b) średnich zawodowych, stanowiące załączniki nr 23 i 24 do rozporządzenia,
- c) specjalnych, stanowiące załączniki nr 28, 35 i 38 do rozporządzenia.”;

2) w § 2:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, w toku których odbywa się nauczanie przedmiotów, bloków przedmiotowych, o których mowa w § 3 ust. 10, realizacja modułów, kształcenie zintegrowane lub realizacja ścieżek edukacyjnych, o których mowa w ust. 5 pkt 3, oraz zajęć w profilu,”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ prowadzący szkołę może zwiększyć liczbę godzin zajęć edukacyjnych, nie więcej jednak niż o 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich - o 6 do 12 godzin.”

c) w ust. 5:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych z języka obcego, języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego, nieujętych w ramowym planie nauczania dla danego etapu edukacyjnego, jeżeli wymiar godzin umożliwia realizację podstawy programowej ustalonej dla tych zajęć albo dodatkowych zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania,”

- pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nauczanie historii i geografii kraju pochodzenia mniejszości narodowych i dziedzictwa kulturowego mniejszości etnicznych - w szkołach z nauczaniem w języku mniejszości narodowych, etnicznych lub języku regionalnym.”

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w ust. 5 pkt 2, dyrektor szkoły może wprowadzić do szkolnego planu nauczania po

zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców. W przypadku wprowadzenia dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.”,

e) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Do tygodniowych wymiarów godzin, o których mowa w ust. 7, nie wlicza się godzin zajęć, o których mowa w § 4 ust. 1.”;

3) w § 3:

a) uchyla się ust. 6,

b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Dla uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można przedłużyć okres nauki na każdym etapie edukacyjnym co najmniej o jeden rok, zwiększając proporcjonalnie liczbę godzin zajęć edukacyjnych. Decyzję o przedłużeniu uczniowi okresu nauki podejmuje dyrektor szkoły w uzgodnieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, nie później niż do końca lutego roku poprzedzającego ostatni rok nauki w danej szkole, na podstawie szczegółowej analizy osiągnięć edukacyjnych ucznia dokonanej przez radę pedagogiczną.

8. W szkołach średnich zawodowych szkolny plan nauczania uwzględnia plany nauczania zawarte w programach nauczania dla poszczególnych zawodów.”,

c) uchyla się ust. 11;

4) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. W szkolnych planach nauczania w szkołach (oddziałach) dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, z zastrzeżeniem ust. 3, należy dodatkowo uwzględnić godziny na naukę języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego tygodniowo w wymiarze:

1) w szkole (oddziale) z nauczaniem w języku mniejszości narodowej, etnicznej lub języku regionalnym:

a) w klasach I-III szkoły podstawowej - 14 godzin łącznie,

b) w klasach IV-VI szkoły podstawowej i w gimnazjum - 12 godzin łącznie,

- c) w trzyletnim liceum ogólnokształcącym, trzyletnim liceum profilowanym, czteroletnim technikum, dwuletnim uzupełniającym liceum ogólnokształcącym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej i trzyletnim technikum uzupełniającym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej - 12 godzin łącznie,
 - d) w zasadniczych szkołach zawodowych i szkołach średnich zawodowych oraz w oddziałach tych szkół - równym wymiarowi godzin zajęć z języka polskiego w danym roku szkolnym,
- 2) w szkole (oddziale), w której zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości narodowej, etnicznej lub języku regionalnym, będącym drugim językiem nauczania - równym tygodniowemu wymiarowi godzin zajęć z języka polskiego odpowiednio we wszystkich klasach szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej, trzyletniego liceum ogólnokształcącego, trzyletniego liceum profilowanego, czteroletniego technikum, dwuletniego uzupełniającego liceum ogólnokształcącego dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, trzyletniego technikum uzupełniającego dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej,
- 3) w szkole (oddziale) z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego:
- a) w szkole podstawowej, gimnazjum, trzyletnim liceum ogólnokształcącym, trzyletnim liceum profilowanym, czteroletnim technikum, dwuletnim uzupełniającym liceum ogólnokształcącym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, trzyletnim technikum uzupełniającym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej - 3 godzin,
 - b) w zasadniczych szkołach zawodowych i szkołach średnich zawodowych, w tym w szkołach specjalnych, z wyjątkiem szkół specjalnych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej - równym tygodniowemu wymiarowi godzin zajęć z języka polskiego w danym roku szkolnym.

2. Zgłoszenie ucznia, zgodnie z odrębnymi przepisami, na naukę języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego jest równoznaczne z zaliczeniem tego języka do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia, do których stosuje się przepisy dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w szkole policealnej o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.”;

5) w § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczanie dwujęzyczne może być realizowane w zakresie obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski oraz drugi język obcy. Zakres treści przedmiotów nauczanych dwujęzycznie obejmuje także zagadnienia z zakresu historii i kultury oraz zagadnienia społeczno-ekonomiczne związane z krajami danego obszaru językowego. Proporcje zajęć z danego przedmiotu w języku polskim i w języku obcym ustala nauczyciel przedmiotu nauczanego dwujęzycznie, uwzględniając poziom umiejętności uczniów w zakresie języka obcego.”;

6) w § 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W klasach IV – VI szkoły podstawowej, w gimnazjum, zasadniczej szkole zawodowej, trzyletnim liceum ogólnokształcącym, trzyletnim liceum profilowanym, czteroletnim technikum, dwuletnim uzupełniającym liceum ogólnokształcącym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, trzyletnim technikum uzupełniającym dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, szkole policealnej o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku i szkole ponadpodstawowej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki, elementów informatyki i technologii informacyjnej – w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, z zastrzeżeniem ust. 4,
- 2) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych – w oddziałach i w zespołach międzyoddziałowych liczących więcej niż 24 uczniów, z tym że przy podziale na grupy należy uwzględnić przede wszystkim stopień znajomości języka obcego, z zastrzeżeniem ust. 4,
- 3) na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych - w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów, z zastrzeżeniem ust. 4,

- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub w profilu kształcenia ogólnozawodowego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych - w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów, z zastrzeżeniem ust. 4,
- 5) w przypadku realizacji w kształceniu zawodowym modułów, zgodnie z wymogami określonymi w modułowym programie nauczania dla zawodu,
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 7) na zajęciach wychowania do życia w rodzinie, zgodnie z odrębnymi przepisami.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W szkole specjalnej i w oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej oraz w szkole integracyjnej i w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 3 oraz w ust. 2, podział na grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa powinna liczyć nie mniej niż 5 uczniów.”,

c) uchyla się ust. 7;

7) załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego rozporządzenia;

8) w załączniku nr 4 do rozporządzenia uchyla się przypis c pod tabelą;

9) w załączniku nr 4a do rozporządzenia przypis c pod tabelą otrzymuje brzmienie:

„^{c)} w oddziale zorganizowanym dla uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz w oddziale zorganizowanym w szkole w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich godziny te przeznacza się na realizację przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy,”;

10) w załączniku nr 5 do rozporządzenia uchyla się przypisy a i b pod tabelą;

11) w załączniku nr 13 do rozporządzenia przypis c pod tabelą otrzymuje brzmienie:

„^{c)} podziału godzin przeznaczonych na kształcenie teoretyczne i kształcenie praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne w zasadniczej szkole

zawodowej nie może wynosić mniej niż 60 % godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów - młodocianych pracowników dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów Kodeksu pracy; w oddziałach wielozawodowych dla uczniów – młodocianych pracowników nauczanie przedmiotów zawodowych teoretycznych odbywa się odrębnie dla każdego zawodu przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo,”;

12) w załączniku nr 42 do rozporządzenia:

a) przypisy a i b pod tabelą otrzymują brzmienie:

„^{a)} w przypadku 1-letniego, 1,5-letniego lub 2,5-letniego okresu nauczania ogólny wymiar godzin określony dla 2-letniego okresu nauczania zmniejsza się lub zwiększa proporcjonalnie,

b) zajęcia edukacyjne z podstaw przedsiębiorczości powinny być prowadzone tylko dla uczniów, którzy na wcześniejszym etapie nauki nie realizowali tych zajęć. W przypadku 1-letniego lub 1,5-letniego okresu nauczania w szkole dla dorosłych, wymiar godzin zajęć edukacyjnych z podstaw przedsiębiorczości pozostaje niezmienny,”

b) dodaje się przypis c pod tabelą w brzmieniu:

„^{c)} podziału godzin przeznaczonych na kształcenie teoretyczne i kształcenie praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły. W przypadku 1-letniej szkoły policealnej kształcącej w zawodzie, w którym kształci zasadnicza szkoła zawodowa, wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne nie może wynosić mniej niż 60 % godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.”;

13) uchyla się załączniki nr 14 - 17, 19 – 22, 25 -27, 29 - 34, 36 i 37.

§ 2. Dla uczniów szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są uczniami klasy II albo klasy III, dotychczasowa liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania, określona w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, dla obowiązkowych zajęć edukacyjnych w zakresie kształcenia zintegrowanego, zwiększa się:

- 1) w przypadku uczniów klasy II – o 4 godziny, w tym 2 godziny w klasie II i 2 godziny w klasie III, z przeznaczeniem na naukę języka obcego nowożytnego;
- 2) w przypadku uczniów klasy III - o 2 godziny, z przeznaczeniem na naukę języka obcego nowożytnego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2008 r.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

**Załączniki do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 18 kwietnia 2008 r. (poz.)**

Załącznik nr 1

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I ETAP EDUKACYJNY (klasy I - III)		
Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania
1.	Kształcenie zintegrowane	60
	Religia / Etyka	6
	Godziny do dyspozycji dyrektora	6
	Razem godzin zajęć edukacyjnych	72
II ETAP EDUKACYJNY ^{a)} (klasy IV - VI)		
Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania
1.	Język polski	16
2.	Historia i społeczeństwo	4
3.	Język obcy nowożytny	8
4.	Matematyka	12
5.	Przyroda	9
6.	Muzyka	2
7.	Plastyka	2
8.	Technika	2
9.	Informatyka	2
10.	Wychowanie fizyczne	9 + 3 ^{b)}
11.	Godziny z wychowawcą	3
	Razem	72
	Religia / Etyka	6
	Godziny do dyspozycji dyrektora ^{c)}	9
	Razem godzin zajęć edukacyjnych	87

- a) dotyczy także szkoły specjalnej dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem, z zaburzeniami zachowania,
 b) formy realizacji czwartej godziny zajęć wychowania fizycznego określają odrębne przepisy,
 c) w szkole specjalnej dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem, z zaburzeniami zachowania - co najmniej 1 godzinę tygodniowo w okresie nauczania należy przeznaczyć na zajęcia socjoterapeutyczne.

Załącznik nr 2

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ:

- 1) DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH W NORMIE INTELEKTUALNEJ,
- 2) DLA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM,
- 3) DLA UCZNIÓW ZE SPRZĘŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, Z AUTYZMEM

I ETAP EDUKACYJNY (klasy I - III)				
Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania		
		dla uczniów niepełnosprawnych w normie intelektualnej	dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	dla uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, z autyzmem
1.	Kształcenie zintegrowane	63	59	57
2.	Alternatywne metody komunikacji	-	-	9
Razem		63	59	66
Religia / Etyka		6	6	6
Godziny do dyspozycji dyrektora		4	7	4
Razem godzin zajęć edukacyjnych		73	72	76
Zajęcia rewalidacyjne		30	30	30
II ETAP EDUKACYJNY (klasy IV - VI)				
Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania		
		dla uczniów niepełnosprawnych w normie intelektualnej	dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	dla uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, z autyzmem
1.	Język polski	18	15	15
2.	Historia i społeczeństwo	4	4	4
3.	Język obcy nowożytny	8	8	6
4.	Matematyka	12	12	9
5.	Przyroda	9	9	9
6.	Muzyka	2	2	2

7.	Plastyka	2	2	2
8.	Technika	3	2	4
9.	Informatyka	3	2	4
10.	Wychowanie fizyczne	9 + 3 ^{a)}	9 + 3 ^{a)}	10 + 3 ^{a)}
11.	Godziny z wychowawcą	3	3	3
12.	Alternatywne metody komunikacji	-	-	7
Razem		76	71	78
Religia / Etyka		6	6	6
Godziny do dyspozycji dyrektora		12	13	10
Razem godzin zajęć edukacyjnych		94	90	94
Zajęcia rewalidacyjne		30	30	30

a) formy realizacji czwartej godziny zajęć wychowania fizycznego określają odrębne przepisy.